

PATVIRTINTA
Šiaulių miesto savivaldybės
socialinių paslaugų centro
direktorius 2018 m. lapkričio 15 d.
Įsakymu Nr. 166

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO LAIKINO APGYVENDINIMO TARNYBOS PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMO KONCEPCIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto savivaldybės Socialinių paslaugų centro (toliau – Centras) Laikino apgyvendinimo tarnybos įgalinimo koncepcija apima Centro Laikino apgyvendinimo tarnybos paslaugų gavėjų įgalinimo tvarką.

2. Centro laikino apgyvendinimo tarnyboje, paslaugų gavėjams paslaugos teikiamos, vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2018 m. birželio 7 d. sprendimu Nr. T-236 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės socialinių paslaugų centro nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais nuostatais ir LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“ patvirtintu Socialinių paslaugų katalogu, Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. T – 21 „Dėl apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugos teikimo tvarkos ir laikino apnakvindinimo paslaugos teikimo tvarkos aprašų patvirtinimo“ patvirtintais aprašais.

II. PAGRINDINĖS NUOSTATOS

4. **Įgalinimas** – procesas, kuris padeda padidinti arba įgyti paslaugos gavėjams gebėjimą savarankiškai spręsti problemas.

5. **Įgalinimo tikslas** - sumažinti paslaugų gavėjų, esančių problemiškoje situacijoje, bejėgiškumą, skatinti keistis ir keisti savo aplinką, kritiškai ir atsakingai mąstyti bei veikti, organizuoti pagalbos teikimą paslaugos gavėjams taip, kad leistų jiems patiems tvarkyti savo gyvenimą ir visaverčiai funkcionuoti be paslaugos teikėjo pagalbos, suteikiant pasirinkimo galimybių laisvę, reikiamas žinias, įgūdžius, išteklius bei skatinant prisiimti atsakomybę už savo poelgius ir gyvenseną.

6. **Centro Laikino apgyvendinimo tarnybos darbuotojai, siekdami paslaugų gavėjo įgalinimo:**

6.1. užtikrina paslaugų gavėjų įsitraukimą ir dalyvavimą;

- 6.2. didina paslaugų gavėjų sąmoningumą;
- 6.3. parodo paslaugų gavėjui jo stipriąsias puses;
- 6.4. įtraukia asmenį į sprendimų priėmimo procesus (individualaus plano sudarymą, tikslų išsikėlimą, tikslų įgyvendinimo vertinimą);
- 6.5. leidžia patiems kurti taisykles ir skatina atsakomybę jų laikantis;
- 6.6. sudaro galimybes rinktis, ugdo jų savarankiškumą;
- 6.7. skatina prisiimti atsakomybes, moko argumentuotai pasirinkti;
- 6.8. teikia įvairiapusę pagalbą, kuri duotu teigiamą pokytį.

III. ĮGALINIMO PROCESAS

7. **Įgalinimo procesas** - tai **specialiųjų ir bendrųjų** socialinių paslaugų teikimas, siekiant paslaugų gavėjų perėjimo iš pasyvios būklės į aktyvią. Aktyvi paslaugų gavėjų būklė apima: pasitikėjimą savimi, savęs priėmimą, socialinį ir politinį suvokimą, gebėjimą būti svarbia dalimi priimant sprendimus ir kontroliuojant aplinkos išteklius.

8. **Centro Laikino apgyvendinimo tarnybos paslaugų gavėjų įgalinimo procesas apima:**

8.1. **Laikino apnakvindinimo paslaugos teikimą.** Tai nakvynės ir būtinųjų paslaugų (asmens higienos, buitinių) suteikimas asmenims, kurie yra benamiai, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, esant krizinei situacijai ir pan., kai, nesuteikus šių paslaugų, iškyla grėsmė asmens sveikatai ar gyvybei.

8.1.1. **Paslaugos sudėtis:**

8.1.1.1. informacijos apie socialinę paramą teikiančias įstaigas teikimas, konsultacijos apie socialines paslaugas, jų ypatumus, galimybę gauti paslaugą, apie įstaigas, galinčias padėti spręsti asmeniui iškilusias socialines, sveikatos problemas, teikimas;

8.1.1.2. tarpininkavimas ir atstovavimas, padedant asmenims spręsti sveikatos problemas, tvarkant dokumentus, esant galimybei padėti apsirūpinti būtiniausiais drabužiais ir avalyne;

8.1.1.3. nakvynės suteikimas;

8.1.1.4. minimalios asmeninės higienos paslaugų organizavimas (prausyklos, dušas);

8.1.1.4. minimalių buitinių paslaugų organizavimas (virtuvėlė su indais, skalbimo mašina);

8.1.1.5. esant poreikiui, sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas, apsaugos organizavimas.

8.1.2. motyvavimas apnakvindinimo paslaugos gavėjus pereiti į apgyvendinimo paslaugą.

8.2. **Laikino apgyvendinimo paslaugos teikimą.** Tai laikinas nakvynės, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo bei kitų būtinųjų paslaugų (asmeninės higienos, buitinių ir kt.) suteikimas asmenims, neturintiems gyvenamosios vietos ar dėl patirto smurto, prievartos ar kitų priežasčių

negalintiems ja naudotis, siekiant atkurti savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius ir padėti integruotis į visuomenę.

8.2.1. **Paslaugos sudėtis:**

8.2.1.1. **Informavimas.** Tai asmeniui ir jo artimiesiems, įstaigos specialistų teikiama informacija apie Centre teikiamas paslaugas, savivaldybėje teikiamą socialinę pagalbą, paramą, nemokamą teisinę pagalbą bei kitos paslaugų gavėjui reikalingos informacijos apie socialinę pagalbą suteikimas.

8.2.1.2. **Konsultavimas.** Socialinio darbuotojo teikiama paslauga, kuria kartu su paslaugų gavėju analizuojama jo probleminė situacija ir ieškoma veiksmingų problemos sprendimo būdų.

8.2.1.3. **Tarpininkavimas ir atstovavimas.** Tai pagalbos paslaugų gavėjui suteikimas, sprendžiant įvairias jo problemas (teisines, sveikatos, ūkines, buitines, tvarkant dokumentus, mokant mokesčius, užrašant pas specialistus, organizuojant ūkinius darbus ir kt.), tarpininkaujant tarp asmens ir jo aplinkos, t. y. paslaugų gavėjams atkuriant nutrūkusius santykius su artimaisiais, tarp kitų institucijų, specialistų.

8.2.1.4. **Kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas.** Tai paslauga, kuria siekiama atstatyti ir palaikyti paslaugų gavėjo kuo didesnę savarankiškumą atliekant įvairias asmeniniame ar visuomeniniame gyvenime reikalingas funkcijas (tvarkant pinigų apskaitą, apsiperkant, planuojant ir atliekant namų ruošos darbus, bendraujant ir pan.).

8.2.1.5. **Darbinių įgūdžių skatinimas.** Ugdomi gebėjimai susirasti darbą, laiku registruotis užimtumo tarnyboje, pozityvus požiūris į darbą, pasitikėjimas savimi, motyvacijos didinimas, ugdomas savarankiškas patalpų, aplinkos tvarkymas ir pan.

8.2.1.6. **Asmens higienos paslaugos** (dušo, skalbimo). Paslaugų gavėjų asmens higienos įgūdžiai yra nuolat ugdomi ir palaikomi, esant poreikiui paslaugų gavėjai yra aprūpinami būtiniausiomis asmeninei higienai reikalingomis priemonėmis (muilu, šampūnu, skalbimo milteliais).

8.2.1.7. **Psichologo konsultacijos.** Stiprina asmenybę kaip savireguliuojančią sistemą, padeda paslaugų gavėjams geriau pažinti ir suprasti save, savo gyvenimą, suprasti ir atpažinti savo jausmus, atrasti būdus tvarkytis su savo sunkumais.

9. Įgalinimo procesas atsiskleidžia palaipsniui ir yra glaudžiai susijęs su paslaugų gavėjų savikontrole, suvokta savikompetencija, savigarba, pasitikėjimu savimi, savo stiprybių atpažinimu, kurios, sudaro galimybę paslaugos gavėjams savarankiškai funkcionuoti visuomenėje. Įgalinimo procese kiekvienas paslaugų gavėjas yra įtraukiamas į savo paslaugų planavimą, teikimą ir vertinimą. Jis yra tas, kuris imasi iniciatyvos, nustato ir valdo savo nustatytų asmeninių tikslų pažangą, sprendimus priima pats ir dalijasi su Centro darbuotojais. Centro darbuotojų vaidmuo, teikiant įvairiapusę pagalbą, atkurti paslaugų gavėjų savarankiškumą bei asmeninį atsparumą kliūtims įveikti.

IV. ĮGALINIMO RODIKLIAI

10. Laikino apnakvindinimo paslaugos gavėjų įgalinimo rodiklis:

10.1. paslaugų gavėjų perėjusių iš nemokamos laikino apnakvindinimo paslaugos į mokamą apgyvendinimo paslaugą skaičius.

11. Apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugos gavėjų įgalinimo rodiklis:

11.1. paslaugų gavėjų, gaunančių su darbo santykiais susijusias pajamas 6 mėn. ir ilgiau skaičius;

11.2. paslaugų gavėjų savarankiškai išsinuomojusių būstą skaičius.

V. PASLAUGŲ TĘSTINUMAS

12. Baigiantis socialinių paslaugų teikimo paslaugos gavėjui laikotarpiui, informacija apie reikiamos pagalbos paslaugų gavėjui tęstinumo būtinybę perduodama įstaigai, į kurią paslaugų gavėjas išvyksta.

13. Siekiant užtikrinti tvaresnę paslaugų gavėjų integraciją į visuomenę, Centro darbuotojai pagal poreikį organizuoja individualų informavimo, konsultavimo paslaugų teikimą.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Visi Centro Laikino apgyvendinimo tarnybos darbuotojai vadovaujasi Šiaulių miesto savivaldybės socialinių paslaugų centro Laikino apgyvendinimo tarnybos paslaugų gavėjų įgalinimo koncepcija.

15. Kiekvienas Centro Laikino apgyvendinimo tarnybos darbuotojas supažindinimas su paslaugų gavėjų įgalinimo koncepcija pasirašytinai.
